

svojej aktívnej činnosti

bez problémov prísť do cieľa, musí si najat' a zaplatiť horského vodcu. To je aj moja skúsenosť na túrach pod Mont Blancom a Monte Rosou v Alpách, ktoré sa rozprestierajú na území siedmich štátov. Tu som prežil ako turista vyše šesť mesiacov.

Dopočula som sa, že tvorca Rádiovíkendu v Slovenskom rozhlase Ing. Vladimír Barta vás označil za jedného z najlepších znalcov Slovenka. Čo hovoríte na toto označenie?

Je to lichotivé, ale je to pre mňa a bol to pre mňa veľký záväzok. Výsledky mojej práce využívali moji najbližší priatelia - turisti. Profesionálne ako zodpovedný redaktor turistických máp vo vydavateľstve Slovenská kartografia v Bratislave a po odchode do dôchodku v roku 1989 ako autor turistického vlastivedného obsahu a sprievodných textov v turistických mapách vydávaných vo Vojenskom kartografickom ústave v Harmanci som sa musel pridržiavať zásady najväčšej pravdivosti uvádzaných informácií. Pre informáciu v cestovnom ruchu to platí dvojnásobne, pretože neúplná a zavádzajúca informácia je horšia než žiadna.

Aké miesto mala turistika vo vašom súkromnom živote? Spomeniete si na niektorý zaujímavý zážitok?

Značenie a organizačná činnosť v slovenskej turistike obohatila môj život o mnohé nezabudnuteľné zážitky a spoznávanie dobrých, aktívnych a obetavých priateľov. Napríklad počas výkonného značkovania som sa stal akousi súčasťou prírody. Neďaleko Vápenky pod Veľkou homoľou pri maľovaní značiek na strom mi popri nohách behali prasiatka diviaka. Viackrát som zažil, že muflón je zvedavé zviera. Na svahu pod Klokočom niekoľko muflónov v malej vzdialenosti sledovalo moju natieračskú zručnosť zospodu a po niekoľkých minútach okruhom sa vrátili obzerať si ma zvrchu. Neďaleko bývalej horárne pod

Širokým sa zdatný jeleň priblížil ku mne do vzdialenosti asi 20 metrov obdivoval moje maľarske umenie. Spoznal som mnoho dobrých priateľov pri organizovaní turistických zrazov pri príprave i vedení prechodov po väčšine slovenských pohorí. Často spomínam na etapu z Chopku do sedla Čertovice v Nízkych Tatrách počas vedenia účastníkov turistického štafetového pochodu po Ceste hrdinov SNP a z Devína na Duklu. Prihovoril som sa asi štrnásťročnej žiačke základnej školy a asi na dvoch kilometroch pochodu sme sa rozprávali. Po niekoľkých rokoch, počas návštevy Liptovského Mikuláša, priho-

vorila sa mi mladá mamička s detským kočíkom. Spoznala ma a poďakovala mi za krásny zážitok počas vtedajšieho spoločného putovania. Túto akciu organizovali značkári a bol to zážitok, na ktorý sa nedá zabudnúť.

Budovanie turistickej rozhľadne na Veľkej homoli má niečo spoločné aj s turistickým značením?

Turistika rozhľadne má zárodok v spoločnosti mojich blízkych turistických priateľov. Ing. arch. Vlastimil Dohnal z Bratislavy bol aktívny značkár. Spolu sme 14 rokov pôsobili v Ústrednej značkárskej komisii Klubu slovenských turistov. Vypracoval projekt rozhľadne ako dobrovoľník, bez nároku na finančnú odmenu. Ing. Ján Rajniak z Bratislavy oddaný priateľ zo spoločného putovania po slovenských pohoriach. Bezplatne vypracoval statiku rozhľadne. Aj vďaka ich obetavosti máme turistickú rozhľadňu v Modre.

Kedy ste značkovali naposledy?

Bolo to v polovici júna tohto roku. Pri údržbe prameňa pitnej vody v sedle Hubalová pod Vysokou som obnovoval značenie na prístupovej ceste.

Pán Ružek, turistickému značeniu sa venujete 60 rokov. Možno vás teda právom považovať za slovenského rekordmana v tejto činnosti?

Nie je známe v histórii slovenskej turistiky, že by sa niekto 60 rokov a vo veku 87 rokov života venoval turistickému značeniu. Takže, asi som tým rekordmanom.

**Jana KUČTOVÁ
a Milan RUŽEK**

Na fotografii č. 1: Osadenie smerovníka na najvyššom vrchu Malých Karpát - Záruby (767 m n.m.). Jún. Nedel'a 1960. Skoré ráno, cestovanie verejnou dopravou do Smoleníc. Dvojhodinový výstup peši, prevýšenie 250 m. Zátáž vyše 25 kg (seker, čakan, lopata, impregnačná tekutina, strava, pitná voda). Zoťatie stromu (jaseň) na 3 m dlhý stĺp, priemer 15 cm, odkôrovanie, opálenie, impregnácia, vykopanie 60 cm hlbokkej jamy v skale. Osadenie stĺpa, namontovanie smeroviek. Pomocník Ing. Karel Brousil, 45 ročný kolega z Kartografického ústavu v Harmónii, predseda Odboru turistiky Kartograf Modra. Návrat domov o 21. hodine.

Na fotografii č. 2: Odznak turistu značkára.

Na fotografii č. 3: Milan Ružek pri značkovani v Pohronskom Inovci v roku 1962.

